

Fiske & Vatten

December 2020

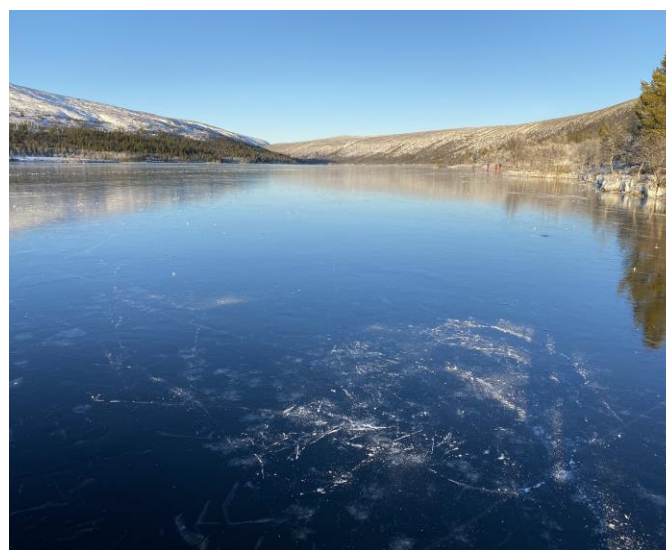
En höst, ömsom fin, ömsom trist

Höstmorgon på Roxen, Motala Ströms mynning.

November har aldrig varit min favorit, men i år var det mycket högtrycksbetonat väder, med sol och fint väder. Nu i december är det istället klassiskt novemberväder, dimmigt, blött och lerigt, och dåligt med minusgrader. Jag kollar ständigt nätvädret [hemma och i stugan](#), webkameror över snödjup och djur. Och visst blir det fina dagar ibland.

En nästan "once in a life time" dag på skridskor på en fjällsjö med 4–8 cm kristallklar is är ett fint minne. Nu vill jag bara att det blir riktig och bestående vinter. Hur ska det annars gå för Jultomten och hans släde?

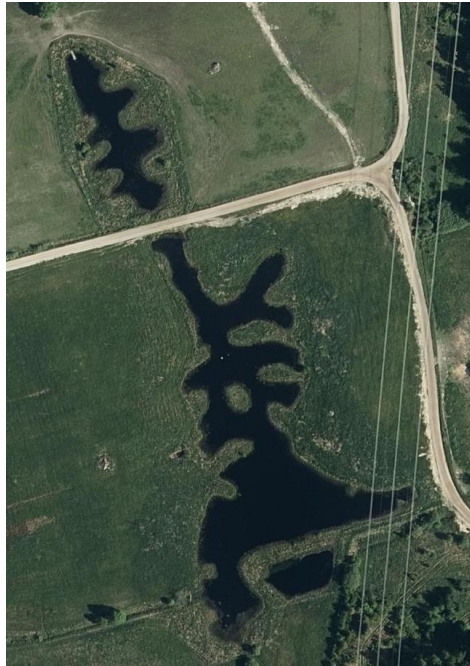

November 2020 på Grövelsjön

Mycket kring våtmarker och miljödammor

Vi har en hel del uppdrag kring våtmarker och miljödammor. Ofta handlar det om att anlägga våtmarker för näringsfång och biologisk mångfald. Men det handlar också om att bromsa ytavrinning och bilda grundvatten. Det kan också vara att återanvända vattnet på plats, istället för att låta det rinna iväg från hårdgjorda ytor med sitt inslag av föroreningar och näringsämnen.

Dammor är intressanta på många vis. De kan direkt skapa mervärden, eller de kan lösa problem uppkomna på andra håll. I gamla betesmarker kan dammar också vara temporära, de finns där bara vissa tider av året, och skapar på så vis en miljö speciellt anpassat för just det. Grunda dammar kustnära, eller i direkt anslutning till större vatten eller vattendrag

Egenanlagd våtmark inom synhåll från köksfönstret.

har också ett stort värde för fisken och dess reproduktion. I glo-sjöar eller flador, alltså avsnörda vikar, uppstår varmt vatten tidigt på året. Det skapar föda och mat åt fiskyngel, och också skydd om de inte håller stor "farlig" fisk hela året, utan bottenfryser eller torkar ut. Alltså, med tillgång till dammar kan det också uppstå mycket fiskvandring och reproduktion.

Vi återskapar också tidigare utdikade sjöar, och vi lägger igen diken så att skogskärr återuppstår. Dessa frågor är spännande och positiva, men också omgärdade av en hel del miljö-, teknik- och juridiska frågor för att nå lyckad fullbordan. Då man ser värdet av detta, finns också bidrag att söka, såsom LONA och annat. Bland annat på Öland har flera sådana projekt startats, med en blandning av regionalt stöd och föreningsliv inblandat.

Fiskodlingsfrågor

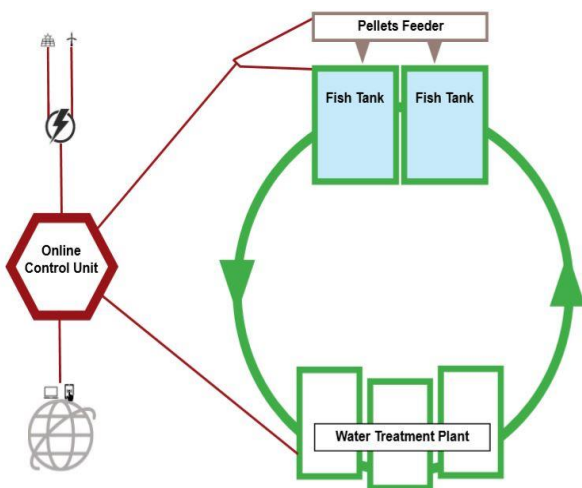
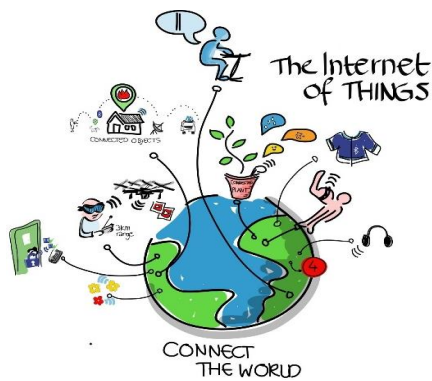
Fiskodling och Vattenbruk upptar mina tankar ibland. Som jag tidigare nämnt går det svenska vattenbruk tyvärr kräftgång. Just idag blev jag faktiskt uppringd från Näringsdepartementet, som sökte efter adresser till Fiskhälsan AB och Vattenbruksföreningen.

Det blir svårt så jag, de är nedlagda för några år sedan. Det gällde arbete kring ny lagstiftning för djurskydd bland annat. Ett "Nämen!" hörde jag i luren.

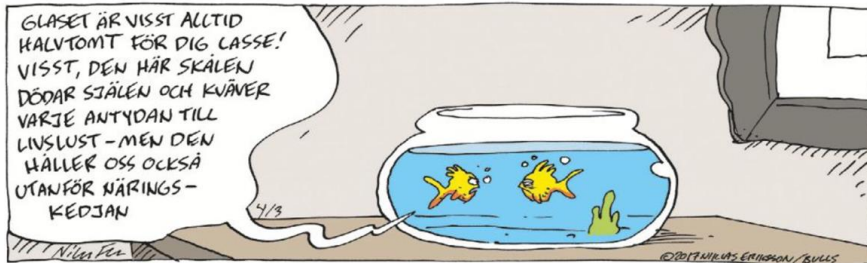
Men, jag har fått en annan mycket mer spännande kontaktförfrågan. Några olika nordiska företag med kompetens inom fjärrstyrning, fjärravläsning och VA har gått samman i en grupp som intresserar sig för RAS-odling (Recirkulerande Akvatiska System). Vi pratar alltså IOT (Internet of Things). Man utvecklar modullösningar kring cirkulation/rening/värme/flöde för RAS-odlingar i bas-

sänger och kar, gärna från liten skala. Man har ett stort tekniskt kunnande och har till del fokus på utvecklingsländerna. Men lösningarna ska också fungera i småskalighet i Sverige, där det kanske redan finns bassänger, lokaler, el och IT. Jag ser tomma stall och gödseldammar framför mig. Företagen fokuserar på ett antal olika storlekar på moduler där rening, syresättning, cirkulation och övrigt. Det dimensioneras efter givna bassängvolym, RAS-krav, odlad art och fiskmängder. Det man söker nu är samarbete med någon eller några odlingar för att bygga upp test- och demonläggningar. Intresserad? Kontakt genom undertecknad. 🙋

<https://nor.my.sharepc.com>

Fisk är ju mat

Så här till Jul är det ju lätt komma ihåg hur viktig och traditionstyngd fisken är i vårt kosthåll. Vi sätter nu snart i oss tonvis med [lutfisk](#). Den är ju oftast gjord på långa, ibland sej. Numera fiskas ingen långa i Sverige. Sen har vi ju alla sillinläggningar, vi har lax i många former och makrill

och ål kanske. När vi svenskar lagar egen fisk, alltså sån vi fångat själv, är det förutom de laxartade fiskarna också gädda och abborre...men kanske inte så mycket mer. Men i kringliggande länder och bland nysvenskar finns också traditionen att äta andra av våra fiskarter, som vi ofta inte föredrar själva. Och tittar man i riktigt gamla kokböcker finns också recepten på gärs, mört och annat. Jag har smakat, det är inte att förakta! Nu finns [ett nytt projekt](#) som ska utveckla just traditionella recept och arter. Mycket spännande tycker jag. Jag har för ett antal år sedan arrangerat ett smaktest för krögare och matskribenter där vi blindstade mört, braxen, gers och annat. Det var inte några sura miner!

Nyheter och Julhälsningar

Det har gjorts en utvärdering av hur det [svenska yrkesfisket](#) har fungerat inom EU och våra första 25 år som medlemmar. I första ledet försörjer yrkesfisket 1 500 personer, och är ordentligt subventionerat. Vad avser det kustnära fisket, är det återdelegerat till Sverige, under det att övrigt marint fiske följer EU:s regler.

Det finns [ett nytt magasin](#) kring restaurering av rinnande vatten. Det finns också lite kul filmer från [World Fish Migration Day](#).

[iFiske](#) har lagt upp en sökfunktion där unga kan söka för att se var [just unga kan fiska gratis](#). Det är bra service. De unga är framtiden, de unga tömmer ingen sjö på fisk, och de unga är inte straffmyndiga.

Bra istället att ge en friväg till en fin fritidssysselsättning. Och detta gör redan åtta av tio kortfiskevatten.

[Räcker fisken till fiskätande fågel](#), eller fiskar vi människor för mycket? Det har utretts och belysts i en ny rapport från SLU.

The Lobster Pot Christmas Tree, rest på varvet i Plymouth.

Norconsult idag

Norconsult har klarat pandemin bra. Jobben rullar in, och kunder är nöjda. Och vi breddar och uppdaterar vår kompetens hela tiden. I samband med våtmarker inte minst, använder vi digitaliserad höjddata så vi kan simulera vattenståndsvariationer, och vi kan göra höglödesberäkningar och översvämningsskarteringar.

För egen del har jag upptäckt att jag blivit äldre, något förvånad är jag faktiskt. Jag har ju sett hur omgivningen åldras, men jag själv? Men, jag har bestämt jag ska bli odödlig, och hittills har det ju gått bra. Lite mindre jobb blir det nu ändå framgent. Det har ju varit mest jobb hemifrån sedan i vintras, och det kommer väl att fortsätta ett tag till. Det blir en del våtmarksjobb, och det blir en del språk- och faktagranskning av andras rapporter innan de går till kund och domstol. Troligen blir det en del stöd till föreningar, och kanske blir det mer styrelsearbeten. Och det kanske blir lite vinterfiske.

Med önskan om en fin Julhelg och vinter.

Björn Tengelin

Fiskeribiolog Miljökonsult
Hemmansägare
Norconsult AB
Trädgårdsgatan 14
SE-702 12 ÖREBRO
Tel: +46 (0)10-141 83 93
070-693 04 88
bjorn.tengelin@norconsult.com
www.norconsult.se

>((((((o>x<o))))))<

https://norconsult365-my.sharepoint.com/personal/bjorn_tengelin_norconsult_norconsult.se